

ІНТЕГРАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

У статті розглядається необхідність використання інформаційних комп'ютерних технологій у процесі навчання іноземної мови.

In the article the necessity of using information-computer technologies in process of foreign language teaching is considered.

Євроінтеграційні процеси в Україні охоплюють серед іншого і реформування системи освіти та науки в контексті загальноєвропейських освітніх стандартів, передбачених Болонською декларацією. Введення такого поняття, як “європейський простір вищої освіти” визначає наступне: вдосконалення процесу навчання, співпраця між навчальними закладами, розробка схем мобільності, інтегровані програми навчання, тренінг і проведення наукових досліджень. Україна веде активну роботу по запровадженню спільних навчальних програм, нових принципів управління вузами, підготовці сучасних підручників, напрацюванню підходів до взаємного визнання документів про освіту.

Широке впровадження нових технологій навчання, зокрема активне застосування комп'ютерних технологій навчання є сьогодні надзвичайно актуальним. Швидкий розвиток комп'ютерних телекомунікацій у світі за останні роки, відносна доступність телекомунікаційних технологій для навчальних закладів формують навчально-матеріальну базу для виконання завдань, поставлених перед системою освіти, а нові інформаційні технології перетворилися на могутній інструмент вивчення навколишнього світу. Навчальний процес відчуває нагальну потребу в необхідному документальному забезпеченні. Сучасний комп'ютер і його програмне забезпечення має надзвичайно потужні можливості стосовно розробки програмного забезпечення навчального процесу.

Застосуванню комп'ютера в навчальному процесі присвячено багато досліджень, сформовані методологічна основа і концептуальні положення використання нових інформаційних технологій у навчанні (Уваров О.Ю., Редько В., Гершунський Б.С., Богатир В.Н., Ваграменко Я.А., Колін К.К., Полат О.С., Марон А.Є., Ізвозчиков В.А.).

Метою нашої статті є обґрунтувати доцільність використання комп'ютерних технологій у навчальному процесі, а саме сучасного мультимедійного навчального комплексу в процесі навчання іноземним мовам.

На основі концепції оновлення змісту освіти, методів і форм організації навчального процесу повинен бути сформований перелік необхідних електронних засобів навчання з урахуванням інтеграції їх з навчальними засобами на традиційних носіях.

З аналізу літератури та досвіду роботи вважаємо, що навчальний комплекс повинен включати електронний підручник, мультимедійну електронну енциклопедію, електронний лабораторний практикум, тренажерний комплекс для самостійної роботи, контрольнотестуючий комплекс, а також методичні матеріали для викладачів.

„Електронний підручник – це комплекс інформаційних, графічних, методичних і програмних засобів авторизованого навчання з конкретної дисципліни” [1].

Електронний підручник порівняно з традиційним підручником має нові якості, яким сприяє використання гіпертекстової технології, яка дозволяє об'єднати комп'ютерні і педагогічні технології та формувати структуру читання залежно від бажання користувача системи.

Використання „електронного підручника”, який міститиме пакет навчальних, контролюючих та інших програм дозволить ефективно використовувати навчальний час, здійснювати моніторинг, модульний контроль і т. ін. [2;3;4]

На етапі введення знань основною формою засвоєння є вербальна, представлена зазвичай у вигляді навчальних правил, які необхідно запам'ятати або заучити. Комп'ютер на даній стадії може значно змінити навчальну ситуацію: збільшити об'єм інформації, що вивчається (з використанням методів частково-пошукової або дослідницької діяльності), посилити інтелектуальні можливості студентів, впливаючи на їх пам'ять, емоції, мотиваційну сферу. За рахунок перенесення необхідних інформаційних даних в комп'ютер вивільняється час не на запам'ятовування матеріалу, а на творчий характер роботи.

Особливо це стосується тих предметів, на яких передбачається виконання численних вправ, таких, як, зокрема іноземні мови. Комп'ютер може зробити роботу на даному етапі раціональною і комплексною. Система тренувальних вправ дозволить знайти закономірності, логічно представити тему, що вивчається, відпрацювати вправи за ступенем складності, застосувати знання з практики і т. ін.

Сучасні мультимедійні навчальні комплекси вирішують багато проблем організації навчального процесу. Мультимедійна мережа в реальному часі передає інформацію, що є поєднанням графіки, відео, аудіо – насиченої інформації, об'єднує вивчення і обговорення, інтерактивне спілкування студента і викладача, що істотно підвищує ефективність навчання. Комп'ютерний клас, оснащений запропонованим нами комплексом, можна розглядати як лінгафонний клас на основі комп'ютерів, що має ряд переваг і нових можливостей перед звичними лінгафонними класами, призначеними для вивчення іноземних мов на основі використання аудіомагнітофонів (касетних, цифрових і т.д.) [5].

При використуванні мультимедійної лабораторії як лінгафонного класу (кабінету) можна якісніше навчати навичкам аудіювання студентів (сприйняття іноземної мови на слух), проводити тестові завдання шляхом підбору синонімів, антонімів, завершувати фрази, вибирати правильні варіанти у задалегідь прослуханому або прочитаному завданні [5]. При використуванні можливостей комп'ютерів, студент може виконувати завдання як усно (по мікрофону), так і письмово (для текстових завдань). При такій роботі краще розвиваються розмовні навички (монологічне мовлення), оскільки студенту пропонується зробити переказ прослуханого або прочитаного тексту іноземною мовою. Можливості “конференц-зв'язку” дозволяють відпрацювати діалогічну мову шляхом обговорення прочитаного тексту студентами, вислів власних думок по змісту статті. У будь-який момент заняття викладач може зосередити увагу аудиторії на розвитку навичок роботи над незнайомими словами, писемному мовленні або аудіюванні.

Застосування різних видів тренінгу у мультимедійній лабораторії з використанням активних методів навчання сприятиме збільшенню мотивації до отримання знань студентами.

Колективний тренінг – активні аудиторні заняття за розробленим і затвердженим сценарієм, що проводяться зі студентами в соціумі („дискусія”, „рольова гра”, „круглий стіл”, „ділова гра”, „питання-відповіді” і ін.). Колективний тренінг може проводитися і контактно, і за допомогою комп'ютера або комбінованим методом [4].

Слід відзначити, що дієвим засобом навчання, який викликає велику зацікавленість у студентів є використання дидактичних ігор з використанням сучасних інформаційних технологій, тобто комп'ютерні ігри. Комп'ютерні ігри мають перевагу перед іншими формами ігор: вони наочно демонструють рольові способи вирішення ігрових завдань, наприклад, в динаміці представляють результати сумісних дій і спілкування персонажів, їх емоційні реакції при успіху і невдачі, що в житті важко передати.

Такого типу ігри можуть використовуватися підчас індивідуального комп'ютерного тренінгу.

Індивідуальний комп'ютерний тренінг – індивідуальні заняття студентів з навчальною комп'ютерною програмою [4].

Комп'ютерні технології відкривають нові перспективи у всіх сферах освіти. В результаті впровадження інтернет-технологій повинна істотно змінитися роль вчителя: з єдиного носія інформації він перетворюється на організатора процесу навчання. Суттєво і те,

що основні інформаційні ресурси Інтернету представлені англійською мовою. В області вивчення іноземних мов Інтернет є не тільки засобом, але і стимулом. Адже більшість студентів ніколи не була в інших країнах, не спілкувалася зі своїми зарубіжними однолітками. І ось Інтернет надає таку – хоч і віртуальну – можливість.

Вийшовши в Інтернет, студенти починають відноситися до іноземної мови інакше – вона перестає бути просто навчальним предметом, а стає засобом спілкування. Вперше людина може безпосередньо торкнутися до життя інших країн: почитати місцеві газети, послухати найновіші пісні, почати листування. Все це підштовхує її до вивчення іноземної мови. Комп'ютерний клас звільняє викладача від деяких обов'язків, пропонуючи захоплюючий тренінг і забезпечуючи зворотний зв'язок в більшій мірі, ніж лінгафонний кабінет. Самостійна робота студентів виходить на новий рівень якості.

Однією з перспективних форм роботи зі студентами, організації їх науково-дослідної діяльності є метод проектів. Можна виділити наступні принципи даного методу: опора на інтерес і самостійність студентів, практична здійсненність, зв'язок з потребами суспільства. Інтернет-проекти – це діяльність студентів, що має творчу, навчальну, ігрову складову, що реалізується за допомогою комп'ютерних телекомунікацій. При цьому використовується дослідницький метод навчання, а самі комп'ютерні технології виступають не як предмет вивчення, а як інструмент пізнання. Проекти володіють великими потенційними можливостями: розвиваючими, навчальними, виховними, психологічними. Ці можливості можуть бути реалізовані в комплексі з іншими методами і прийомами, що є в практиці освіти і виховання [4].

Великі переваги має також комп'ютерний контроль знань та тестування як за участю викладача, так і без викладача – з можливістю самоперевірки. Крім того, застосування комп'ютерних технологій полегшить процес введення нової моделі організації навчального процесу у ВНЗ – кредитно-модульної системи ECTS, заснованої на поєднанні модульних технологій навчання та залікових кредитів оцінювання – одиниць виміру навчального навантаження студента, необхідного для засвоєння модулів [2].

Ефективним буде використання навчального мультимедійного комплексу при підготовці студентів до закордонної практики, яка впроваджена для отримання досвіду у певній галузі знань, що потребує від претендента доброго володіння іноземною мовою. Створення інтегрованих курсів, надання додаткових освітніх послуг у вивченні іноземної мови, а також контроль отриманих знань з застосуванням комп'ютерних технологій сприятиме покращенню якості знань.

Крім того, за даними зарубіжних медіатек (що наводяться в бібліотечних журналах), самі запитані мультимедіа-ресурси – це диски для вивчення іноземних мов [5]. Проте, крім прямого завдання, впровадження комп'ютерних технологій в навчання іноземній мові вирішує ще одне не менш важливе завдання. А саме те, що в результаті науково-технічної революції виникла потреба в безперервній освіті: знання застарівають так швидко, що доводиться постійно перенавчатися. Відповідно вміння вчитися стає однією з найважливіших навичок. І саме ця навичка отримується при вивченні іноземних мов за допомогою комп'ютерних технологій.

Якщо виходити з цієї глобальної задачі, без зміни концепції навчання не обійтися. Потрібно стимулювати обмін думками, а не проводити нескінченні практикуми по перекладу і переказу прочитаного. Потрібно вчити студентів працювати з інформацією: аналізувати, узагальнювати, робити висновки. В цьому плані найголовніша задача – формування критичного мислення. І для її вирішення треба міняти технології навчання з усіх предметів – впроваджувати проблемні методи, організовувати сумісні проекти з носіями іноземної мови, використовувати всі можливості сучасних освітніх комп'ютерних технологій.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Верлань А.Ф., Тверезовська Н.Т. Дидактичні принципи в умовах традиційного і комп'ютерного навчання// Педагогіка і психологія. – №3, 1998. – С. 126-132.

2. Редько В.Г., Карп С.І. Дидактико-методичні підходи до конструювання змісту електронних підручників з іноземних мов для середньої школи/ Комп'ютер у школі та у сім'ї. – 2004. – № 2. – С. 7-10.
3. Уваров А.Ю. Электронные учебники: теория и практика. – М., 1999.
4. Полат Е.С. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования. – М.: Academia, 2005.
5. <http://www.cltr.uq.edu.au/oncall/smith81.htm>

УДК 375.5 + 37.02 + 371.3

В.В. Кондратова

ТЕХНОЛОГІЯ ЗАСТОСУВАННЯ КОМП'ЮТЕРНОЇ ГРАФІКИ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ МАЙБУТНІМИ ВЧИТЕЛЯМИ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

У статті автор подає технологію застосування комп'ютерної графіки в навчальному процесі початкової школи, що дасть можливість озброїти майбутніх вчителів початкових класів передовим досвідом роботи з комп'ютером. Це має велике значення для ефективної інтеграції сучасних комп'ютерних технологій у процес викладання предметів початкової ланки.

In this article the authos gives a technology of using the computer graphics in the studying process of primary school. It gives the opportunity to future teachers of primary school to work with computer. It is of great importance for effective integration of modern computer technologies in the process of teaching subjects in primary school.

На сучасному етапі розвитку освіти є актуальним питання її інформатизації. Головною метою інформатизації загальноосвітніх навчальних закладів є підготовка учнів до повноцінної життєдіяльності в інформаційному суспільстві [3].

Однією з головних складових інформатизації навчальних закладів є інформатизація навчального процесу. Це поняття охоплює створення та впровадження комп'ютера в освітнє середовище, розвиток цього середовища на основі інформаційних систем, мереж, відповідних педагогічних технологій, побудованих на базі використання сучасної комп'ютерної техніки [3].

Одним із головних напрямів комп'ютеризації навчального процесу є використання в навчанні комп'ютера.

Комп'ютер дає можливість в процесі навчання враховувати такі аспекти гуманістичних особистісно орієнтованих технологій: соціальний (бути варіативними, забезпечувати різнорівневу підготовку); дидактичний (спирається на загально дидактичні положення й особистісну спрямованість); психологічний (забезпечувати вироблення в учнів здатності бути суб'єктом свого розвитку, рефлексивно ставитися до самого себе, розвивати пізнавальну активність).

Нині важливою складовою частиною комп'ютерних технологій є комп'ютерна графіка. Комп'ютерна графіка, як зазначає Н.М Акушева, вивчає методи побудови зображень різних геометричних об'єктів і сцен. Головними етапами побудови зображення є: моделювання та візуалізація. Методами комп'ютерного синтезу можна створити нереальні, фантастичні зображення та ефекти [1].

Комп'ютерна графіка, за словами Ю.О.Дорошенка, є творчим застосуванням набутих знань, їхнім розширенням і закріплення стимулом більш ґрунтовного вивчення загальнотеоретичних дисциплін [2]. Саме вона надає необхідної глибини розуміння поданої інформації, тому й грає значну роль у навчальному процесі.